

บันทึก ๑๙ ตอนที่ ๑ มาจากการตีความหนังสือ [Teaching Kids to Be Good People](#) : Progressive Parenting for the 21st Century เขียนโดย Annie Fox, M.Ed.

ตอนที่ ๔ นี้ ตีความจากบทที่ ๒ How Should I Know What to Do? Doing the Right Thing is Good Karma โดยที่ในบทนี้มี ๔ ตอน ในบันทึกที่ ๔ จะตีความตอนที่ ๑ และ ๒
ในบันทึกที่ ๕ จะ
เป็นการตีความตอนที่ ๓ และ ๔

ตอนที่ ๑ ของบทที่ ๒ เป็นเรื่องความเคารพให้เกียรติคนอื่นเพื่อทำให้โลกสดใสงดงาม โดยที่คนเราทุกคนมีโอกาสทำได้
ผู้เขียนเล่าเรื่องตนกับสามช่วยกันเก็บขวดและขยะบนเนินเขาที่เป็นที่สาธารณะหลังบ้าน ที่ตอนแรกกรงรังมาก แต่เมื่ออดทนเก็บขยะไปได้ระยะหนึ่ง
คนที่มาเที่ยวก็เลิกทิ้งขยะ ทำให้ทัศนียภาพบริเวณนั้นสวยงาม และหลังจากผู้เขียนไม่ได้ขึ้นไปนาน และขึ้นไปใหม่ ก็พบว่าสถานที่ยังสะอาดไม่มีขยะ
นี่คือตัวอย่างของการมองโลกแง่ดี ว่าการทำความดีช่วยโลกได้จริง
ในท่ามกลางกระแสสังคมที่สอนให้คนเราเห็นแก่ตัว และเอาเปรียบกัน

ขยะทางกายภาพยังไม่ร้ายเท่าขยะสังคม พ่อแม่และครู ต้องไม่ปล่อยให้ลูกหรือศิษย์กลายเป็นขยะสังคม โดยเฉพาะเมื่อเด็กโตเข้าวัยรุ่น ที่แรงกดดันชักจูงจากเพื่อน
และจากกระแสสังคม รุนแรงมาก พ่อแม่และครูต้องช่วยให้เด็กพัฒนามาตรฐานจริยธรรมของตนเอง เพื่อเติบโตเป็นคนดีในอนาคต
และในการช่วยเหลือเด็กนั่นเอง พ่อแม่และครูก็ได้ฝึกฝนตนเองในเรื่องเดียวกันด้วย

วิธีช่วยเด็ก ทำโดยให้ความเคารพ หรือให้เกียรติแก่เด็ก ผู้เขียนแนะนำให้ฝึกการพูดคุยสนทนากันในครอบครัว โดยมีแบบสอบถามบรรยากาศในครอบครัว
ให้สมาชิกทุกคนกรอก แล้วนำมาเสวนากัน โดยสร้างบรรยากาศให้มีลูกไม่มีผิด มีแต่ความปรารถนาจะให้อีกบ้านมีบรรยากาศของความรักความอบอุ่น
และการฝึกให้ทุกคนเป็นคนดี ไม่เป็นขยะสังคม

คำถามของสาว ๑๔ ตนรักชายหนุ่มที่โหดร้ายต่อตน แต่ก็ไม่กล้าแสดงความไม่พอใจ เพราะเกรงว่าจะสูญเสียเขาไป ในที่สุดเขาก็ delete ตนออกจากเพื่อนใน
เฟสบุ๊ค ตนได้พยายามเขียนไป้อ และเฝ้ารอคำตอบ แต่ก็ไม่ได้รับคำตอบ
ตนคิดว่าเขาโหดร้าย แต่ก็ทำใจไม่ได้ในเมื่อพบกันทุกวันในวันเปิดเรียน จะทำอย่างไรดี

คำตอบของผู้เขียน ตามที่เล่า แสดงว่าชายหนุ่มผู้นั้นไม่ได้มีความนับถือสาว ๑๔ เลย แล้วสาว ๑๔ จะสูญเสียอะไรเกี่ยวกับเขา คำแนะนำคือ
ให้หันมานับถือตัวเอง สร้างคุณค่าของตัวเอง เลิกสนใจคนที่ไม่ให้เกียรติให้คุณค่าต่อตัวเรา

ตอนที่ ๒ ของบทที่ ๒ เป็นเรื่อง ความซื่อสัตย์ ทำอย่างไรจึงจะช่วยให้ลูกหรือศิษย์พัฒนานิสัยซื่อสัตย์ชื่อในตน ในขณะที่สภาพแวดล้อมรอบตัวเด็กเต็มไปด้วยความฉ้อฉล

ล และที่น่าเศร้าใจก็คือ ครูบางคนเป็นคนไม่ซื่อสัตย์

พ่อแม่และครู ต้องพูดคุยเรื่องราวและคุณค่าของความซื่อสัตย์ โดยหยิบยกเรื่องจริงที่เกิดขึ้นในสังคมมาแลกเปลี่ยนความเห็นกัน ผู้ใหญ่ผ่านโลกมามากกว่าสามารถเลือกหยิบยกกรณีตัวอย่างคุณค่าที่เกิดจากความซื่อสัตย์มั่นคงในคุณธรรม มาเล่าให้ลูกหรือศิษย์ฟังเพื่อปลูกฝังอุดมคติ

“

ซื้อกินไม่หมด คดกินไม่นาน

”

คำถามของแม่ ลูกสาวอายุ ๑๖ จัดอยู่ในกลุ่มนักเรียนเรียนดี และเป็นนักกีฬาประจำโรงเรียน แล้ววันหนึ่งเธอก็โกหก เธอให้เพื่อนขอลอกการบ้าน แล้วโกหกครูว่าเธอวางสมุดการบ้านไว้ เพื่อนหยิบไปลอกเอง เธอโกหกแม่ว่าไปนอนบ้านเพื่อนผู้หญิง แต่จริงๆ แล้วไปนอนบ้านเพื่อนชายที่พ่อแม่ไม่อยู่บ้าน ตำรวจมาที่บ้านนั้นและพบสุราและยาเสพติด แม่เป็นห่วงว่าลูกจะเสียคน

คำตอบของผู้เขียน แนะนำว่าการตำหนิว่าโดนเพื่อนชักนำไปในทางเสื่อมไม่ช่วยแก้ปัญหา เพราะลูกสาวเป็นคนฉลาด ไม่น่าจะถูกชักจูงได้ง่าย และจริงๆ แล้วการตัดสินใจเป็นของลูกสาวเอง แนะนำให้หานักจิตวิทยา หรือนักครอบครัวบำบัด (family therapist) ที่ลูกสาวร่วมเลือก เพื่อให้ลูกสาวได้ถอนตัวออกมาจากทางเสื่อม

เรื่องคำแนะนำในการแก้ปัญหาวัยรุ่นนี้ แตกต่างกันในสังคมต่างวัฒนธรรม ในสังคมไทยน่าจะให้มีคนทำงานวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างความรู้ ทักษะ และบริการในการช่วยเหลือพ่อแม่และครู ให้มีทักษะแนะนำชี้ทางดีให้แก่ลูกหรือศิษย์ อย่างได้ผล

ในความเห็นของผม ยุทธศาสตร์คือ ช่วยให้ “ฝ่ายเทพ” ในตัวเด็ก ฉายแสงสร้างความมั่นใจ และเคารพตัวเอง และมีพฤติกรรมด้านบวก จนติดเป็นนิสัย

สอนเด็กให้เป็นคนดี : ๔. จริยธรรม (๑) เคารพ และซื่อสัตย์

เขียนโดย วิจารย์ พานิช

วันพุธที่ 25 กันยายน 2013 เวลา 00:00 น. -

๑๐ มี.ค. ๕๖

บนเครื่องบินไปอชิงตัน ดีซี

บันทึกนี้เขียนที่ [GotoKnow](#) โดย [Prof. Vicharn Panich](#)